

Školáčik

Časopis pre 1.stupeň ZŠ

Apríl 2012

Aprílové pranostiky

- o Apríl zimný, daždivý, úroda nás navštíví.
- o Aprílová voda víno vypíja.
- o Aprílové počasie je rozmarnejšie ako ženy.
- o Apríl pekný, máj ružový.
- o Panská láska ani aprílový sneh za veľa nestoja.
- o V apríli never žiadnemu počasiu, robí si, čo chce.
- o Apríl žartuje, sedliak za pluhom hubuje.
- o Nech apríl sebalepší býva, pastierovi občas palicu zasneží.
- o Ak Mesiac v splne v apríli mraky nezakrývajú, kvety stromov sa sťahujú a môžu sa zadusiť.
- o Hrom v apríli dobrá novina, mráz viac kvety nepostína.
- o Mokrú aprílovú dni naznačujú veľa ovocia v lete.
- o Apríl počasie často mení, fialky však dáva zemi.
- o Apríl šialený, zo zimy a leta spletený.

Veľká noc

Veľká noc je najstarším, najvýznamnejším kresťanským sviatkom, počas ktorého si kresťania pripomínajú umučenie, smrť a vzkriesenie Ježiša Krista. Nadväzuje na židovskú paschu - ktorá sa slávila od 14. do 21. dňa v mesiaci nisan (náš marec až apríl) na pamiatku oslobodenia Izraelského národa z egyptského otroctva..

Kvetná nedeľa

Kvetnou nedeľou vstupujeme do veľkého týždňa, veľkého na najdôležitejšie udalosti spásy. Počas Kvetnej nedele si pripomíname vstup Ježiša do Jeruzalema, aby tu oslávil veľkonočné sviatky. Slávnosť veľkonočného baránka sa vtedy mohla konať jedine v Jeruzaleme - hlavnom meste židov. Zástupy nadšene vítali Ježiša a pod nohy mu hádzali palmové ratolesti (Ján 12,13), preto má táto nedeľa pôvodne názov Palmarum t.j. *nedeľa paliem*. Pomenovanie Kvetná nedeľa pravdepodobne vzniklo u nás podľa toho, že u nás palmy nerastú a významné osobnosti sa vítajú kvetmi. Snáď aj podľa toho, že tento deň spadá do skorého jarného obdobia, kedy sa objavujú prvé kvety.

Zelený štvrtok

Pomenovaný je pravdepodobne podľa zelene v Getsemanskej záhrade, kde sa Pán Ježiš modlil a bol zatknutý vojakmi. Hlavným dôvodom svätenia tohto dňa je ustanovenie Večere Pánovej Pánom Ježišom Kristom.

Veľký piatok

Kresťania si na Veľký piatok pripomínajú potupnú smrť Ježiša Krista na kríži. Evanjelici ho považujú za najvýznamnejší sviatok, pretože Syn Boží dokončil dielo vykúpenia sveta. Ježiš Kristus bol ukrižovaný na vrchu Golgota cisára Tibéria a Pontského Piláta. V rímsko-katolíckych chrámoch sa v tento deň neslúži omša, oltáre sú bez chrámového rúcha, bez kríža aj svietnikov. Na niektorých miestach sa nezvoní, len rapká od štvrtku do soboty večera. Na evanjelických službách Božích sa čítajú a spievajú pašie, prisluguje sa Večera Pánova. Zachováva sa pôst - nejedáva sa mäso

Biela sobota

Ježiš bol pochovaný do hrobu. V sobotu sa v chrámoch nekonajú služby Božie. Len večer bývajú v niektorých cirkevných zboroch služby Božie, ktoré sa začínajú v pôstnom duchu a

končia sa už radosťou z Pánovho vzkriesenia. Sobota je prípravným dňom pred veľkonočnými sviatkami. Katolícka cirkev slávi vigíliu už ako radostnú slávnosť vzkriesenia a znovu sa rozozvučia zvony, ktoré od štvrtku večera nezvonili.

Veľkonočný pondelok

Typické veľkonočné zvyky - oblievanie vodou, šibanie prútikmi, maľovanie veľkonočných vajíčok, rozdávanie čokoládových zajačikov a kuriatok - nemajú kresťanský pôvod. Často sa stáva, že odsúvajú pravú podstatu veľkonočného pondelka do úzadia.

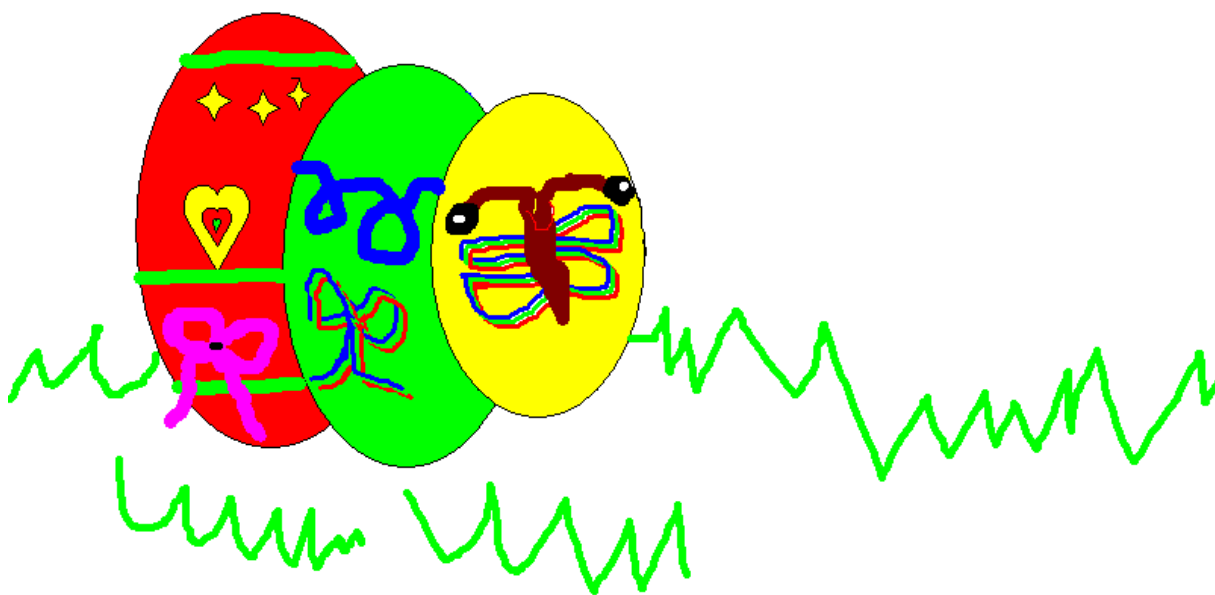

Veľká noc

Na jar v minulosti, pred Veľkou nocou sa za dedinou topila Morena. Chlapci si vyrezávali píšťalky a pletli korbáče z vrbového prútia. Na Bielu sobotu behali okolo kostola s drevenými rapkáčmi. Dievčatá zase robili vo svojich domácnostiach veľkonočnú výzdobu a farbili vajíčka. Na Veľkonočnú nedeľu sa dievčatá umývali studenou vodou v potoku. Aj dievčatá aj chlapci sa chystali na Veľkonočný pondelok. Vtedy prišiel vytúžený okamih najmä pre chlapcov, keď behali za dievčatmi s korbáčmi a chceli ich vyšibať a obliať vodou. Dnes si deti nič nechystajú. Nepoznajú a ani sa nehrajú, žiadne jarné hry. Korbáče i kraslice si zakúpia v obchode. (F. Uhlík, 4. B)

Veľkonočné sviatky

Dávno, keď bol ešte môj dedo malý, sa na Veľkú noc dodržiavali mnohé zvyky a tradície. Dnes už nie alebo len málo. Napríklad sa už na Záhorí nenosia kroje, alebo už len málokto vie plieť korbáč. Kedysi sa chodilo po celej dedine a oblievali sa dievčatá, teraz vyšibeme len rodinu alebo susedov. Ja chodím šibať rád a dosť a budem v tejto tradícii aj pokračovať. (A. Ďurinák, 4.B)

DEŇ ZEME

Deň Zeme sa slávi **22. apríla**. Tento Deň Zeme si pripomíname aj preto, aby sme si raz do roka (ak už nie častejšie) pripomenuli svoju závislosť na cenných daroch, ktoré sú nám prostredníctvom Zeme poskytované. Zároveň, aby sme si čoraz hlbšie uvedomovali, že zemské zdroje nie sú nevyčerateľné a rovnováha všetkého živého na tejto planéte je vzácna, obdivuhodná, no veľmi krehká. Geniálna dokonalosť nespočetných väzieb vzájomnej užitočnosti všetkého živého i zdanlivo neživého, čím je Zem obdarovaná, by nás mala naplňovať nie krátkozrakým majetníckym nutkaním ovládať a drancovať; ale naopak - nemým úžasom, obdivom a pokornou túžbou učiť sa od Zeme a chrániť jej poklady pre budúce generácie ľudí a ostatných tvorov.

APRÍL – mesiac lesov

Apríl je u nás od roku 1952 oslavovaný aj ako mesiac lesov. Hlavný slogan: „Lesy pre ľudí“ si kladie za úlohu- prepojenie človeka s lesom, pričom zdôrazňuje dôležitú úlohu človeka pri ochrane a udržateľnom rozvoji lesov. Lesy na Slovensku pokrývajú plochu okolo 2 miliónov hektárov, čo je približne 42% rozlohy Slovenska. Z hľadiska štruktúry sú u nás najviac zastúpené listnaté lesy (50 %), ihličnaté (31 %) a zmiešané (19 %).

Lesy majú pre nás veľmi dôležité funkcie, rozlišujeme produkčné (produkcia dreva) a mimoprodukčné (kultúrna, rekreačná, vodoochranná..) funkcie lesa.

Každoročne sa v mesiaci apríl v prírode zvyšuje nebezpečenstvo vzniku požiarov. Dlhodobou najčastejšími príčinami vzniku požiarov v tomto období sú vypaľovanie suchej trávy a porastov, spaľovanie lístia a iných organických zvyškov po jarnom upratovaní, ako aj nedisciplinovanosť a neopatrnosť návštevníkov lesa pri zakladaní ohňa v prírode.

JAR

Jar je jedno z ročných období v miernom teplotnom pásme nasledujúce po zime a predchádzajúce letu. Astronomicky sa jar začína jarnou rovnodennosťou okolo **20. marca** a končí sa letným slnovratom okolo **21. júna**. V meteorológii sa počíta na celé mesiace - marec, apríl a máj. Na jar sa všetko prebúdzá. V záhradkách sa objavujú prvé jarné kvietky, ako sú snežienky, prvosienky, narcise, tulipány...začínajú sa zelenat' a kvitnúť stromy. Aj zvieratká, ktoré počas zimy spali sa začínajú prebúdzat' a neskôr privádzajú na svet svoje mláďatká. Jarné mesiace sú najkrajším obdobím v roku.

Veselá jar

Začalo to jedného dňa, keď som uvidel snežienku. Veľmi sa mi páčila. Slniečko sa na ňu pekne usmievalo a hladilo ju svojimi lúčmi. Vtáčiky na konárkoch veselo pospevovali. Malé zajačiky radostne vrteli chvostíkmi a poskakovali po zelenej lúke. Jazvec sa prebudil zo zimného spánku. I medveď opustil svoj brloh a ešte ospanlivými očami pozerá na prebúdžajúcu sa prírodu. Srnčeka sa už tešia ako si pochutia na novej trávke. Malí ježko sa pomaly vyhrabáva spod lístia, aby si pozrel všetku tú krásu. Vysoko na oblohe spieva škvránok svoju jarnú pesničku. Konečne sme sa dočkali jarných dní.

(M.Palkovič,3.B)

21. marec - Svetový deň Downovho syndrómu

Na podnet organizácie DSI (Down Syndrome International) a EDSA (European Down Syndrome Association) bol vyhlásený 21. Marec Svetovým dňom Downovho syndrómu. Tento symbolický dátum bol odvodený z číslíc 3 a 21 (trizómia 21. chromozómu) a mal by poslúžiť v spoločenstvách jednotlivých krajín k lepšiemu objasneniu a porozumeniu problematiky osôb narodených s Downovým syndrómom.

Mnoho ľudí, ktorých sa to priamo netýka, nepozná bližšie problematiku Downovho syndrómu. Vedia že aj takí ľudia sú, možno ich aj registrujú medzi sebou, ale nepoznajú ich bližšie. Obávajú sa ich osloviť, obávajú sa osloviť rodičov detí s Downovým syndrómom, obávajú sa kamarátstva svojich zdravých detí s Dávkami, dokonca poniektorí sa obávajú, že deti s Downovým syndrómom nejakým spôsobom tie ich zdravé deti nakazia...

Čo to vlastne ten „Downov syndróm“ je???

Zdravý človek má v každej bunke 46 chromozómov. 23 od matky a 23 od otca. Pri Downovom syndróme má dieťa 1 nadbytočný chromozóm, nemá ich teda 46 ale 47. Pri tomto syndróme ide vždy o nadbytočný chromozóm č. 21, hovoríme preto aj o trizómii 21. Chromozómu. Downov syndróm nie je možné vyliečiť, ale optimálnou zdravotníckou starostlivosťou a výchovou, ktorá je náročná nielen pre rodičov, ale aj profesionálov, je možné následky tohto syndrómu zmierniť. (dostupné na: www.choredieta.sk)

Na našej základnej škole máme chlapca s Downovým syndrómom. Volá sa Peťko. Navštevuje už 3. ročník spolu s nami. Okrem triednej pani učiteľky, má svoju asistentku, ktorá mu pomáha a učí sa s ním. Na hodine slohovej výchovy sme niečo o ňom napísali...uverejňujeme niektoré práce...

Náš Peťko

Do našej triedy chodí chlapec s Downovým syndrómom. Je to choroba, s ktorou sa človek narodí. Veľmi sa zlepšil v čítaní aj písaní. Najviac asi v anglickom jazyku. Chodila som s ním aj do škôlky. Máme ho veľmi radi. Chcem, aby s nami chodil aj naďalej. Radi mu pomáhame a on rád pomáha ja nám. Peťko je naše slniečko.

(D. Havranová, 3.B)

Ja poznám Peťka zo škôlky. Je to chlapec s Downovým syndrómom. Je veľmi dobrý kamarát. Mám ho rada preto, lebo keď mi spadne peračník, on mi ho podá. Na Peťkovi sa mi páčia jeho malé ušká, stále sa smeje ako slniečko, je dobrý v angličtine. Rád hrá hry. Je to milý chlapec, máme ho veľmi radi.

(V. Sobolová, 3.B)

Do triedy chodí s nami chlapec s Downovým syndrómom, volá sa Peťko. Je milý. Rád pomáha. Mám ho veľmi rada. Pekne číta. Naša pani učiteľka je na neho hrdá. Veľmi sa snaží. Rada ho počúvam, keď číta. Rád hrá s nami hry. Všetci mu pomáhame. Som veľmi rada, že ho máme.

(S. Suchovská, 3.B)

Peťko je chlapec s Downovým syndrómom. Je náš spolužiak, pomáha nám a vždy sa usmieva ako slniečko. Peťko pekne číta, píše a počíta. Sme všetci radi, že Peťko môže s nami chodiť do školy. Učí ho iná pani učiteľka, ako nás všetkých. Je veľmi milá, volá sa Zuzka a veľa Peťkovi pomáha. Peťko je naše veľké slniečko.

(M. Pribilová, 3.B)

Peťko je môj spolužiak. Je to chlapec s Downovým syndrómom. Veľmi sa mi na ňom páči, že nám pomáha. Všetci ho máme radi. Pani učiteľka je naňho hrdá. Na angličtine vie pekne čítať. A ešte veľmi rád dostáva smajlíkov. Usmieva sa ako slniečko. Náš Peťko je aj v kalendári. Som rád, že s nami chodí do triedy.

(P. Novák, 3.B)

Peťko je chlapec s Downovým syndrómom. Je to veľký „haluzák“. Všetkým v triede pomáha. Stále sa usmieva a je šťastný. Má malé ušká. Je veľmi šikovný. Dobre ovláda anglický jazyk. Vie dobre čítať a chodí na výtvarný krúžok. Veľmi rád dostáva smajlíkov a nálepky. Rád hrá pexeso. Máme ho radi.

(A.Kráľovič, 3.B)

Náš Peťko je veľmi usilovný chlapec. Vie pekne čítať, písať a počítat'. Hrá s nami hry a pexeso. Usmieva sa ako slniečko. Má svoju pani učiteľku. Veľa ho toho naučíme a aj on nás. Keď číta, všetci mu potom zatlieskame. Pomáha pani učiteľke. Vie pekne po anglicky. Má rád smajlíkov.

(K. Daniel, 3.B)

Náš Peťko je malý chlapec s Downovým syndrómom. Je to veľmi šikovný chlapček. Rád pomáha ostatným. Ja a naša celá trieda ho považujeme, ako keby bol ako my. Počíta, píše, číta. Páčia sa mi jeho malilinké ušká. Má rád anglický jazyk a na informatike rád kreslí. Sme naňho hrdí.

(S. Jakubcová, 3.B)

ČO NOVÉHO....ALEBO POVIEM TI O DOBROM FILME, PEKNEJ KNIŽKE, PC- HRE...

Bratia levie srdce

Krásny, nevídaný, strhujúci príbeh odvahy, cti a verného priateľstva, ktoré zvíťazilo nad smrťou, zradou a nenávisťou. Bratia Karl a Jonatan sa ocitajú v krajine Nangijala, ktorá sa nachádza za ďalekými hviezdami, kam sa poberajú všetci ľudia po smrti. V boji proti netvorovi svojou odvahou dokážu, že sú hodní mena Bratia Levie srdce.

Nemysli si nezmysly

Určite vieš, že: Mount Everest je najvyššou horou sveta - jeden deň má 24 hodín - koniec dúhy nie je možné nájsť - Veľký čínsky múr je jediným výtvorom človeka viditeľným z vesmíru - že po čokoláde sa nám na tvári objaví vyrážky a Kolombus objavil Ameriku? Ale je to naozaj tak? Kniha Nemysli si nezmysly ťa vyvedie z omylov a zaužívaných poloprávd. Radšej sa priprav na poriadny výplach mozgu!

Snehulienka

Zlej kráľovnej sa podarilo získať vládu nad kráľovstvom. Snehulienka, ktorú poslali do vyhnanstva, sa však len tak nevzdá svojho práva na trón. Pripraví plán odvety a za pomoci siedmich vynaliezavých trpaslíkov sa rozhodnú konať. Klasická rozprávka o krásnej princeznej a žiarlivej kráľovnej sa dostáva na filmové plátno v novom spracovaní. Malí aj veľkí diváci sa môžu tešiť na staronové dobrodružstvo, v ktorom nebude chýbať láska, priateľstvo, ale aj žiarlivosť a zrada.

Hurá do Afriky v 3D!

Kalaharská púšť, Botswana: Surikata Billy chce nájsť vodu pre svoju ženu Bonnie a syna Juniora. Ale Billy je rojko s hlavou v oblakoch a veľmi rýchlo na svoj plán zabudne. Namiesto hľadania vody sa vyberie za svojim najlepším kamarátom Socratesom, mierumilovným levom, ktorý zje čokoľvek okrem mäsa. Spoločne len tak sledujú oblaky ako putujú oblohou alebo sa venujú čudnej hre s hyenami a bobkami. Akokoľvek, múdra slonica Angie, vládkyňa všetkých zvierat, ktoré žijú v savane nemá čas na podobné hlúposti. Jej masívne čelo prehlbuje stále viac a viac vrások z toho, že nevie nájsť odpoveď, kam sa stratila všetka voda, ktorá mala už dávno začať prúdiť z blízkyh hôr a premeniť púšť na kvitnúcu oázu tak, ako sa to stáva každý rok.

Literárne okienko....alebo keď ma kopne múza...

Veľká noc

Šibači už utekajú v rukách veľký korbáč majú.

Mamička im hovorí, zoberte si džbán vody.

Oblejte s ňou dievčence, nech sú zdravé ako vtáčence.

(D. Havranová,3.B)

pokračovanie príbehu o „3.B.“

3.B

Ahoj, už sme tu zase!

Keď Erik prišiel domov, mamička mu povedala :Erik je mi to veľmi ľúto ale sťahujeme sa . A Erik na to: Čože !! ja som dnes zlomil stoličku a pani učiteľka mi povedala že mám priniesť 20 eur!!! No tak sa tam po ceste stavíme .Super a čo Sárka veď ona je moja najlepšia kamarátka. Alebo ju zoberieme s nami. Čo si sa zbláznil! Nie a keby jej rodičia dovolia tak môže ísť s nami však. No len keď jej dovolia inak nie. Dobre, dobre idem zavolať Sárkinej mamičke . Sárkina mamička povedala že môže a ja do telefónu super !!!! Prišlo ráno. Ihneď som si spomenul že sa sťahujeme .Mamička už bola dávno hore. Vyrazili sme. Sárka bola pred domom aj s rodičmi. Keď Erik prišli pre Sárku Erik sa jej spýtal: Máš už všetko zbalené?? A Sárka povedala že áno mám. Erikova mamička sa opýtala Sárky že či nebude plakať ona povedala že nie, že sem bude chodiť na víkendy. Erik bol šťastný, že môže ísť Sárka s nimi. A Sárka povedala: tak ideme? A všetci traja povedali naraz: poďme! Sadli si do auta a Sárka sa opýtala že kam sa vlastne sťahujú. Erik povedal že do New Yorku. Sárka povedala, super -veľké nákupné centrá s oblečením, lebo rada nakupuje. Erik povedal že ACH! A nakoniec Sárka a Erik zaspali. Pokračovanie na budúce.....

(S.Jakubcová, E. Pavlovič, 3.B)

Ja som žiačik maličký, rád nosievam jedničky.

Športovec som doista, bude zo mňa turista.

Školu, triedu tú mám rád,

je to dobrý kamarát.

Viete, kto je jednička? Naša triedna- Anička!

(F. Uhlík, 4.B)

VTIPŠKOLÁČIK

Rozhlas v pionierskom táboře hlási:

- Obedy sa budú vydávať pri severnej bráne. Všetky deti sa rozbehli k severnej bráne. Z rozhlasu sa ozvalo:

- Oprava, obedy sa budú vydávať pri južnej bráne.

Všetky deti sa rozbehli k južnej bráne.

Rozhlas hlási:

- Pre pobehovanie po táboře sa dnes výdaj obedov ruší!

Malý Janko sa pýta ocinka:

„Tatko prečo prší??“

Tatko: „pretože sa Pánbožko sprchuje.“☺

Príde Janko do školy s veľkou hrčou na hlave a učiteľka sa pýta:

Prečo máš takú veľkú hrču???

Chcela ma uštipnúť osa.

Nestihla to?

Ale ocino ju zabil lopatou.

HÁDANKY

Ked' sa smejem, smeje sa i ono,
je.
ked' plačem, plače i ono, ked' jem,
je i ono, vo všetkom ma nasleduje.
Čo je to?
(OLDAKRZ)

Rastie to na jabloni
a predsa sa to neje.
Čo je to?
(YTSIL)

Trošku vody, k tomu zem
a volá to nechod' sem!
(OTALB)

Bol to krásny biely dom,
čosi čudné bolo v ňom.
Ozval sa raz z neho zvuk,
ťuky, ťuky, ťuk.
Rozbil sa a čudo zlaté
vyskočil, pápernaté!
Či ho deti nepoznáte ?
(OKTAIRUK)

Do pece ma zamykajú,
z lesa ma vždy vyhánajú.
Kto ma chytí, trpieť musí,
kým ma voda nezasúsi.
(ŇEHO)

(M.Palkovič,3.B)

Pridaj, menšie je, vezmi väčšie

(AMAJ)

Vo dne i v noci vytriešťa oči.
(ONKO)

Hrebeň má a nečeše sa,
ale robí krik za svitu,
ked' snívateľ chce sa.
(TÚHOK)

Ked' to vyhodíš je biele
a ked' spadne je to žlté.
(ECJAV)

Chodí po zemi,
ale hlavu nosí nad hviezdami.
(KÍNKjOTSôD)

Nemá ústa, pery, ale zuby cerí.
Jest' jej veľmi, veľmi chutí,
ale tenšia je jak prútik.
(ALÍP)

Nie je rapkáč, rapká,
bojí sa ho žabka.
Ved' ten živý rapkáč,
je aj dobrý papkáč.
(NAICOB)

